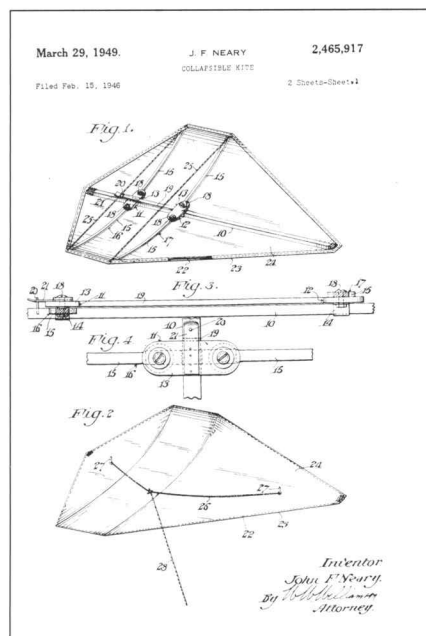

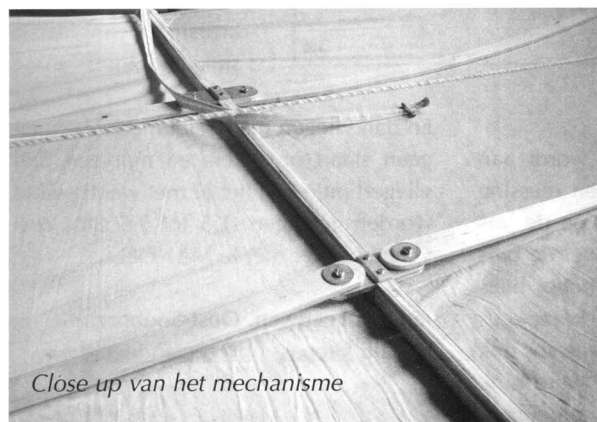
john f. neary's opvouwbare vlieger

Een knullig patent uit 1949?

Toen ik vorig jaar in november het laatste nummer van dit blad ontving, viel mijn blik op een redelijk eenvoudige vlieger. De vlieger was beschreven en gebouwd door Jan Kits naar een Amerikaans patent. Zeker voor Jan Kits moet het een

eenvoudige vlieger zijn geweest. Zelf werd ik getroffen door de afbeelding van het originele patent van J.F. Neary uit 1949. In gedateerde lijnen is een relatief ingewikkelde constructie weergegeven om de vlieger inklapbaar te maken. Als ik het allemaal goed begreep, kon de vlieger van zo'n 2,4 vierkante meter in één handomdraai ingeklapt worden tot een langwerpige pakket. Nog steeds twee

Close up van het mechanisme

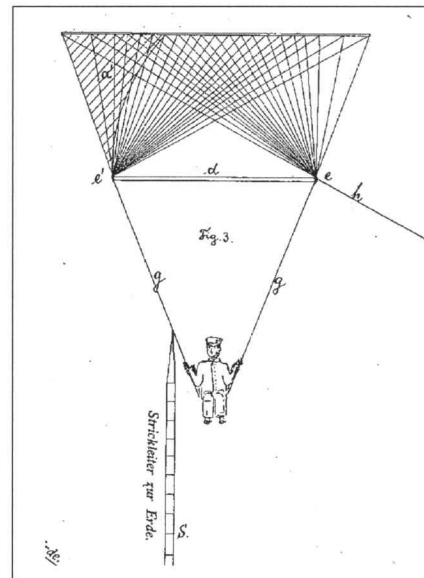
meter lang en daardoor ook nog steeds redelijk onhandelbaar. Om dit voor elkaar te krijgen is de vlieger opgebouwd uit dwarsliggers van houten latten, die aan hun uiterste einde draaibaar en verschuifbaar aan de vierkante houten staander zijn bevestigd. Kortom de bijna wetenschappelijke precisie waarmee deze onmogelijke constructie was getekend, had een grote aantrekkingskracht op mij. De elegantie waarmee het ontwerp ingeklapt kan worden en de uitvoering die tegen alle logica van vlieger bouwen in gaat. Zoals het gebruik van dunne platte latten als ligger en deze zodanig bevestigen, dat aan de constructie en bevestiging geen enkele sterkte ontleend kan worden.

Toch is iemand in februari 1946 hiermee naar het United States Patent Office gegaan en heeft hiervoor drie jaar later en vele dollars lichter een patent gekregen.

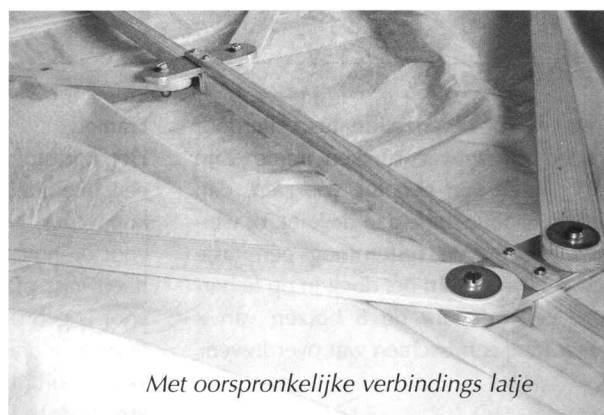
Werkt het gepatenteerde klapmechanisme?

Deze vlieger wilde ik zelf wel eens zien en vooral ook zelf wel eens vasthouden. Jan Kits was desgevraagd zo welwillend mij een kopie van het patent toe te zenden, waarbij Jan mij toevertrouwde dat ik er niet klakkeloos van uit moest gaan dat alle patenten ook door de aanvragers uitgeprobeerd zijn.

Zo ontstond er een zo precies mogelijke kopie van het patent. Ook was mijn interesse gewekt voor de bron van inspiratie die vliegerpatenten blijken te zijn. Dat de waarschuwing terecht is, dat niet alle

patenten realistisch of uitvoerbaar zijn, blijkt wel uit de illustratie van een in 1893 verleend patent. Dat het patent van Neary niet werkte was wel even een vervelende verrassing. Alles was perfect gegaan. Het doek van mooi dun en winddicht katoen was goed gelukt. Nog nooit had ik zo'n perfect doek in elkaar gezet. Alle verstevigingsstukken zitten met nette stiksels vast. Alle stiksels kruisen elkaar op dezelfde plek. De zelfgemaakte D-ringen zitten in mooie lussen van keperband. Het was zo goed gelukt, dat ik er bijna nerveus van werd. En terecht. Toen ik het beweegbare frame in het doek stak, zag het er goed uit. Maar het inklappen... lukte niet helemaal. Als de aluminium verbindingstukken tot onderaan werden geschoven en de dwarslatten langs zij de staander klapt, dan schoten de onderste dwarslatten uit

Met oorspronkelijke verbindings latje